

SLOVENSKE
KRAJINE
NOVINEProslava 20 letnice oslobodjenja
v Maribori.

Augusta 14. v nedelo je v Mariboru proslava na spomin, ka so se Slovenci Štajerske izjavili za Jugoslavijo, ka je Maribor po borbi zavednih Slovincov prišel v slovenske roke, prišel v krilo Jugoslavije. Če Maribor ne pride v Jugoslavijo, jeli bi prišla Slov. Krajina? Maribor je bil za Slovensko krajino privlačni zgled, po šterom so se tudi ravnali naši narodni boritelji, zato obiščejo naši ljudje še poleg svojega siromaštva iz zahvale mariborsko proslavo, vupajoč se pri tom, da našo 11. septembra bar toliko Slovincov obišče iz Preka, kak sinov ino hčer Slov. krajine Maribor. Maribor leži na meji velike nemške države, na toj meji mora biti trdna državna trdnjava. V to naj jo potrdi tabor, šteroga tudi mi obiščemo i njegov sijaj po-

vekušamo, šterim to prilike dovolijo. Slov. krajina pa ma ešče edno drugo mejo tudi: vogrsko. Zato mora biti naš tabor 11. septembra kak najbolje veličasten, da pokažemo svojo vdanost krali, državi, s svojimi slovenskimi narodi na toj dvojnoj meji.

Od Hodoša do Maribora vozi pa nazaj posebni vlak z četrtinskov vozninov, pa tudi tovorni avtomobil bo vozo za 13 din. ta pa nazaj. Vsaki naj si kupa taborski znak i knjižico, vsako kosta 2 Din. Teliko se plača tudi v Mariboru za skupno ležišče na slami. Knjižice i znake dobite v Soboti v trafiki i v trgovini Čehovoj i Brumenovoj. Brez teh se ne morete proslave vdeležiti. Proslava 20 letnice v Mariboru naj bo priprava za 20 letnico našo v Črensovcih sept. 11.

Našoj šolskoj mladini za 20 letnico osloboditve Slov. krajine,

ki se bo v Črensovcih obhajala sept. 11. tekočega leta.

Naši narodnjaki, živoči i pokojni, so iz gole lubezni delali za to, da naš narod v Slov. krajini dobi svoje narodne pravice i pride v krilo Jugoslavije z brati Slovenci prek Mure združen. Ta njihova nesebična, večkrat smrtnonevarna i mučeniška borba je prišla do zmage, naš kraj je del slobodne narodne države z vsemi narodnimi pravicami. Zato je naša šolska mladina dužna zahvalen pogled obrniti proti nebi za slobodno Slovensko krajino i s toj zahvalnostjo se vdeležiti punoštevilno tabora v Črensovcih sept. 11.

Osnovna šola.

Svoj čas niedne popolnoma slovenske osnovne šole ne bilo v Slov. Krajini, zdaj so pa vse slovenske. V maternoj reči se včite deca vse. Kak velika pridobitev! Vaše dedeke i babice, vaše očeve i matere so Novine odgajale v slovenskom duhi i v lubezni do matere reči, v lubezni do naših narodnih pravic, štere so njim i vam izvojuvali naši živoči i že pokojni narodni boritelji i voditelji. Zato letos v 25 letnici Novin, v časi, kda že začnemo obhajati 20 letnico svoje slobodine, priromajte dečica iz osnovnih šol, priromajte šolašje i šolaškinje, šolarje i šolarice v Črensovc sept. 11. i javno se zahvalite Bogi, da mate v našoj državi te veliki dar, da se včite na svojoj slobodnoj zemlji v svojoj maternoj reči: slovenski. Pridite dečica iz sobočkoga sreza i pridite iz lendavskoga. Ve pomnite vekši tisti lepi dečinski den, pomnite prvi dečinski den, ki se je vršil v Črensovcih, kda vas je prišlo na njega trilezero. Najmenje dvakrat teliko naj vas 11. sept. pride v Črensovc iz sobočkoga i lendavskoga sreza. Dečica, čakamo vas.

Meščanska šola i gimnazija.

V našem kraji gimnazije ne smo meli. Na robu prek mej Slovenske krajine v Monoštri je bila vogrška gimnazija, ki je narodno morila našo se tam vučščo mladino. Mi smo meli samo dve meščanskivi šoli, edno v Soboti, drugo v Lendavi, obe vogrskivi. Niti katekizmuš nese je smeo včiti slovenski. Srednješolske mladine zato Slovenska krajina malo mela i še to malo se je potapljalo v madjarstom morji. Slovenskoga naraščaja pri nas ne bilo i naša mladina je držala lopato v rokaj, z šterov je kopala grob za svoje slovensko ljudstvo. I zdaj? Zdaj pa mamopoleg slovenske meščanske šole popolno gimnazijo i tak leto za

letom na stotine slovenskoga naraščaja, ki ma toti tudi lopato v rokaj, a ne za kopanje groba, nego za napravlanja visokoga nasipa na meji države, za šterim bo slovenski narod v slobodnoj Jugoslaviji vživao vedno vse narodne pravice. Zahvalno se boš zato zbrala šolska mladina lendavske meščanske šole i sobočke gimnazije na proslavi 20 letnice 11. sept. v Črensovcih, da s svojov navzočnostjo spleteš spominski venec na grob pokojnih i na srce živih boritelov za našo slobodino.

Vseučilišče.

Prag univerze je malogda prestopo sin Slovenske krajine, hči njena pa splo ne. Akademsko izobražene mladine skoro ne smo meli, zvün nešternij duhovnikov, šterih je pa bilo tudi tak malo, da so mogli tujinci vršiti dušno pasterstvo v Slov. krajini. I dnesden? Število akademikov i akademičarkih se vrti okoli stot. Odkrito se pitamo, kaj bi bili ti naši akademiki, če Slovenske krajine ne bi bilo v Jugoslaviji? Kelki zmed njih bi prišli do univerze? Niti deseti del njih ne, zavolo pomenkanja podpornih vretin, štere so pa v nogim odprete v Jugoslaviji. I bi bila ta desetina slovenskoga duha i bi vodila svoj narod v narodno-obrambno delo? Premišljamost nam posvedoči, da ne i denešnjost sosedne države nam postoteri to trditve. Naši akademiki, da so prišli do univerze, da so lejko bodoči voditelji slovenskoga naroda v Slovenskoj krajini, se majo zahvaliti jedino i izključno našim živim i pokojnim voditelom, ki so delali, trpeli za slobodino našo. Akademik Miška Kranjec, koga slovensčina občuduje jezeri prek Mure, nikdar ne bi bil slovenski pisatec, če nega naših narodnih boritelov v Slovenskoj krajini! Dužnost naših akademikov i akademičark je zato, da se proslave punoštevilno vdeležijo i s toj vdeležbov pokažejo pred celim svetom javno zahvalnost do tistih krščanskih možov, ki so vnogo trpeli, se mučili, smrtne teškoče prenašali za njihovo lepšo bodočnost. Svojo zahvalnost pokažejo s tem, da bodo pri svetoj meši goreče molili za žive i pokojne naše voditele.

Draga šolska mladina Slov. krajine, zberi se zato od osnovne šole do univerze v največšem številu 11. septembra v Črensovcih, gde bomo obhajali den vstajenja tvoje narodne slobodine, zberi se i prosí Boga za tiste, ki so se borili za tvojo srečo. I ne spo-

zabi se pri toj slovesnoj priliki z jednoga glasila tvoje slobodine, z Novin, ki so bile v tistih zgodovinskih dnevaj jedini slovenski list naše krajine i ki jedine so se borile za tvoje narodne pravice proti močnim sovražnikom, ki so iz Soboti i Lendave po dvema vogrskima tjednikoma niti teliko pravice ne šteli priznati tvojim dedekom i mamam, da bi se katekizmuš včio slovenski. Borile so se proti sovražnikom, ki so celo v cerkvi začeli jemati tvojo materno reč, ki so celo vupali napisati, *„da začnejo že pri zibelki madjarizirati dojenčke Slovenske krajine.“*

Pa v toj zahvali ne pozabi, šolska mladina, da so boritelji

tvoje slobode bili vsi, brez izjeme, globokoverni ljudje. Brez vere v Boga osebnoga, ki je sama najvišja Popolnost i Moč, ne boš mogla vživati sada, ki so ti ga vtrgali boritelji tvoje slobode; venec, ki se sme položiti na spominski podsek naše slobodine, se sme splesti jedino iz rož žive vere v osebnoga Boga. Drugoga venca te podsek, te fundament, te temelj sprejeti ne more i ne bo. Tvoja srečna bodočnost v slobodnoj državi je samo v tom, če se vežeš z boritelji naše slobodine potom žive vere. Ta živa vera naj vas pripela neštete vnožine naše osnovne, srednje i visoko šolske mladine v Črensovc 11. septembra.

11. sept. v Črensovc k zahvalnoj proslavi
20 letnice.

Pšenična vlat je na proslavi 20 letnice naše slobodine 11. sept. v Črensovcih naš znak. Poskrbite si jo i ovijte jo z narodnim trakom vsi, moški i ženske, dečki i deklet pa dečica! Trake bo poskrbo odbor i je razposlao v vsako ves Slovenske krajine za mali i prostovolni prispevek!

Zakaj telovadni nastop aug. 21. v Soboti
i zakaj ravno v Soboti?

Takše pitanje se nam je dostavilo od več strani. Odgovorimo sledeče. Te nastop je vsakoletni nastop od okrožja. Ka zakaj ne v Beltincih ali gde indri nego v Soboti, to je pa zato, ar je odbor tak skleno. Ne je te nastop proti proslavi v Črensovcih, ar tak nezahvalnoga sina nema Slovenska krajina, ka bi delao proti tistoj dužnosti zah-

vale, štero vsi naši narodnjaki želijo, štero vsi naši narodnjaki zahtevajo. Sobočki, kak i bogojanski telovadni nastop mladine Slovenske krajine je ravno priprava na tabor v Črensovcih, gde se znova zbere naša vsa mladina i pred odličnimi gosti pokaže, ka se je v tak kratkom časi navčila. V Črensovcih bo najprej popoldnevi skupen nastop mladine.

Izobraženci Slovenske krajine

pridejo na proslavo oslobodjenja Slov. krajine 11. sept. v Črensovc.

Naši izobraženci, mladi duhovniki, profesorje, zdravniki, uradniki i v drugih pozvanj nameršeni se z zahvalnim srcem bodo prikazali, šterim to služba le dovoli, 11. sept. v Črensovcih. Vsi ti gospodje s ponosom gledajo na svojo življenjsko pot, štero so prehodili v slobodnoj Slov. krajini do častne službe. Vsi so ponosni i zahvalni za to, posebno pa dvoje pozvanje: učiteljsko i duhovniško.

Vučitelstvo.

Slov. krajina broji okroglo stojezero prebivalcov. Naše občine so posejane z gostimi slovenskimi šolami, na šterih dobi častno službo za širjenje slovenske kulture i krščanske vzgoje na državotvornom fundamenti veliki broj učitelov i učitelice prečnih i domačih. Če je še zmerom številno nezaposlenih vnučnih moči žalostno veliko, kak veliko bi pa še to bilo te, če Slov. krajina ne bi bila deo slobodne države Jugoslavije. Pri toj sliki postane učitelstvo Slov. krajine i se z celim srcem odloči za sodelovanje pri proslavi 20 letnice 11. sept. v Črensovcih z vsemi močmi. O kak lepo i častno bo voditi dečico na proslavo! Kak veselo i častno bo po dečici dati delati zastavice za proslavo! Kak zahvalen i idealen poseo, ki nudi teliko prilik za domovinsko vzgojo dece učitelstvi! Sem pride še narodno noše! Naj naše starinske narodne noše poskusi učitelstvo znova vpelati! Lepo, trpežno starinsko nošo z lenovoga platna i setkane sirine naj razširja potom dece! Milijonske haske prihrani s tem našimi kraji i našimi siromaškimi narodi. Zato s popolnim vupanjem pričakujemo, da bo učitelstvo vzelo odbori za proslavo veliko bremen z ram s svojim požrtvovnim delom.

Duhovščina.

Od mlade, v Jugoslaviji vzgojene, duhovščine je guč. Njeni broj je tak veliki, tak svetlo, ka prek Mure na predgancij posta-

vlajo naš narod za zgled, kak zna duhovniški naraščaj povekšavati. Slov. krajina je dala v 20 letaj svoje slobode Matericerkvi 65 duhovnikov. Inda pa v desetih letaj smo bili radi, če smo dobili ednoga. Tui se vidi tista velikanska pridobitev na verskom poli, štero je prinesla slobodina Slov. krajine. Čeravno naš narod najraj da svoje sine v duhovniški stan, vendar ne mogo zavolo dragih stroškov šolanja toj svojoj želi dati duška v prvejšoj državi. Samo v slobodnoj državi se je ponudila njegovoj bogaboječoj duši prilika, ka je lejko doma zošolao z malimi stroški svojega sina i ga je postavio v najsvetejšo službo, v službo Bože časti i rešenja duš. Što bi se zato čudivao, če bo naša duhovščina, ki je v Jugoslaviji dovršila svoje včenje i prišla do svojega cila, če bo ta mlada duhovščina z razprestretimi rokami navdušavala narod, naj se proslave 11. sept. v Črensovcih vdeleži; če bo goreče molila ta mlada duhovščina v te namen i list Novine, ki obhajajo 25 letnico svojega obstoja, šteri jedini je prinas delao za slobodo, toplo priporočala; i če se bo proslave sama tudi vdeležila, v koliko njej bodo duhovne dužnosti dovolile. Ta mlada duhovščina bo pri sv. meši pred Jezusom milo gledala na Njega v svetoj hoštiji i Ga prosila, naj pokojnim boritelom naše slobode da večni pokoj, živoče pa obsiple z vsemi miloščimo, da svoj namen, šteroga njim je On, Večni, določi, dosegejo, i Jezui bo obližila, da je bo v njihovem delovanji, posebno pri širjenji prezasluznih Novin z celoga srca podpirala. Naš narod drugo od naše mlade duhovščine čakati ne more i naša mlada duhovščina, štera narod vči na zahvalnost i poštuvanje do starejših, drugoga tudi včinola ne bude.

Vsi izobraženci pridimo zato 11. septembra v Črensovc, da se Bogi javno zahvalimo za doroto naše slobodine.

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Letna naročnina v državi 30 Din., mesečno 2.50 Din., v inozemstvu 72 Din., mesečno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na skupni naslov pri širitelaj v državi je letna naročnina 24 Din., mesečno 2 Din. — Plačati se mora naprej. Štev. položnice 11806. Rokopisi se ne vračajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din., i tak niže. Poslano i med tekstom vsaka reč 2 D., mali oglasi do 10 reči 5 Din., viševsaka reč 1.50 Din.

Nedela

po risalaj deseta.

Evangelij (Lukač 18). Tisti čas je pravo Jezus nekim, ki so se v sebi vupali kak pravilni in druge so zametavali, priliki eto: Dva človeka sta gori šla v cerkev, ka bi molila; eden farizeuš i te drugi publikanuš. Farizeuš stoječi je etak v sebi molo: Bog, hvalo ti dajem, ka sem ne, kak drugi ljudje, zgrabljivi, krivični, lotri, kak je i ete publikanuš. Postim se dvakrat v tje dni, desetino davam od vsega, ka ladam. I publikanuš ozdalec stoječi, ne je što niti oči na nebo podignoti, nego se je bio v prsi svoje, govoreči: Bog, boji milostiven meni grešniki. Velim vam, doli je šo ete spravičani vu hižo svojo bole od onoga; ar vsaki, ki ste zvisi, ponizi se, i ki se ponizi, zvisi se.

*

Sv. Anton puščavnik je vido v prikazni, kak šatan razgrinja mrežo nad vesolnim svetom i kak jako dosta ljudi v njo lovi. Prestrašeno vzkrikne svetnik: „Što se bo rešo, zalezovanja hüdoga diha?“ Dobio je odgovor: Samo tisti, ki je ponizen!

Najlepši vzor poniznosti nam je Jezus Kristuš. To je pokazao v vsem svojem življenju. Poglejmo malo v njegovo življenje i delovanje. — Vsaka skrivnost, štero zvrši, vsaki položaj, v šteroga se prostovolno vda, svedoči, kak jako je meo rad ponižanje i zatajevanje. Rodi se v štalici, jasli so njegova zibel. Pri obrezavanju dobi znak, šteri se je davao grešnikom. Vsemogoči Bog beži pred preganjanjem slabotnega človeka v Egipt. Skoro celo svoje življenje prežive v hiži siromaškega rokodelca Jožefa. Sam dela kak težak pa v znoji svojega obraza jej svoj krüh. Sunce ga žege i peče na njegovih potaj, trpi lakoto i žejo. Pregarjajo i zaničavajo ga kak cestninar i grešnika. Če ga što hvali kak dobrega učitelja, ga hladno zavrne: „Bog sam je dober“. Če napravi čudo, prepove od toga govoriti. Če ga ščejo postaviti za krala, te zbeži. Ob spremenjenju na Tabori prepove, da bi se to okoli pripovedavalo.

Ta njegova poniznost je rasla i dosegla svoj višek v časi njegovoga trpljenja. Pere svojim vucencom — tudi Judaši — noge. Da se kak razbojnik zgrabiti, semta vlačiti. Mučijo ga najpokvarjenejši ljudje, pravi razbojniki. Tü se kaže kak mož bolečin, kak človeka, šteroga je Bog ponižao i vdaro kak zadnjega človeka, kak črva, šteroga vsakši poklači. Od njega je pisao prorok Jeremija: „S sramotjenom bo nasičeni“.

Jezus je pa tudi najlepši vzor poniznosti v sv. hoštiji.

Velika je bila Gospodova poniznost v včlovečenju, ešče vsekse je bilo ponižanje na križi, a največše v sv. Rešnom Teli. V jaslicah i na križi je bila vendar vidna njegova človeča narava, iz štere je ešče zmerom odsevala boža narava. Tü pa se boža i človeča narava skrivleta pod podobno krüha. Tü je Bog vesolstva slabejši kak nezmožno detece. Sv. Jožef je morao samo ednok bežati z njim v Egipt, a v sv. hoštiji so ga že krščanske vlade i krščanska lüstva iz jezero pa jezero cerkev pregnale. Na križi so ga sramotili židovje pa pogani, tü ga sramoti nešteto kristjanov. K jaslicam so pribežali modri iz dalnih krajov, da so ga molili i njemi darüvali, tü v sv. hoštiji se Jezus sam neprestano daruje nebeskomi Oči i je vsikdar med nami, toda jezeri i milijoni idejo mimo tabernakla brezi vere i brezi lübezni do njega. Pri križanji je narava svedočila njegovo božanstvo, v sv. hoštiji ne podere tistoga, ki ga prime božjeropno. Njegova boža reč je negda vabila vse k sebi, tü ta boža reč muči, se ne gene, se püsti zapirati i zaklepati, prenašati k betežnikom, polagati na grešne jezike, celo teptati z nogami.

Zakaj nam neprenehoma govori od poniznosti? Zato ar je vesolni svet i vsaki posameznik betežen na gizdi,

Zahvala.

Toplo se vam zahvalimo g. urednik, za tisti lepi članek, šteroga ste gnes tkeden objavili na prvom mestu v Novinaj. Te članek je pečat na zgodovini naše krajine i našega lüstva. Nišče ne more prek toga članka, ka nebi proso Boga za vas, ki vas je On zvolo, ne ste se sami naprej rivali, zato vas je blagoslovo, da vas je On zvolo i neste se naprej rivali, da ste teliko dosegli za Slovensko krajino i njeno lüstvo.

Ka naj bo 10. sept. na predvečer proslave?

V vsakoj vesi zažgite kres i pri njem najprle zmolite kratko molitvico za uspeh proslave 11. septembra, potem pa spevite naše lepe narodne pesmi. Veselite se svojoj slobodi, v šteroj je naša materna reč, ki nam je Bog dao, splavala na perotaj pes-

Na pokopališčaj ka naj napravijo naše mladenke pred proslavov?

Očistite grobe naših pokojnih voditelov i narodnjakov pa je ovenčajte z cvetecimi dišecimi rožami v spomin njihove velike lübezni do našega roda i njegovih listov. Naj ocvete grob Borovnjakov i Fickov na Cankovi, dr. Ivanocyjov pri sv. Bedeniki, dva Baša Jožefov, Žizek Markov, Balažic Tjašekov, Kolar Petrov i Kühar Števanov v Beltincih, Baša Ivanov v Bogojini, Kühar Rudolfov v Ižekovcih, Bagari Jožefov i Edšidť Janošov v Soboti, Kühar Števanov v Bratonic, Kolenko Markov na Tišini, Klekl Jožefov, v V. Dolencih, Bednarik Rudolfov pri Gradi, Kühar Alojzijov pri Nedeli, Murkovičov v Lendavi, Jeričove matere v Turnišči, Šaruga Vincijov v Rankovcih, Hren Ivanov na Srednjoj, Godina Markov na Dolnjoj, Jakšič Ivanov na Gornjoj Bistrici, dva

Rafaelova družba za Slov. krajino.

Samostojna družba. Kak nas obvešča izseljenska zbornica, je naša družba popolnoma samostojna i ma pravico podružnice nastavlati tak doma kak v inozemstvu. Jako bi nas veselilo, če bi se te podružnice po vseh faraj Slov. krajine nastavlale.

Lohnsteuer v Nemčiji. Delavci iz Nemčije se nam pritožujejo, da poleg bolniške blagajne i invalidske podpore morajo plačüvati še tak zvani „Lohnsteuer“ i to 10% vsaki tje den od svoje plače. Tjedensko se odtegne delavci okroglo 6 mark, ka je skoro sto dinarov. Naša družba se je obrnola na ban. oblast, naj pri ministerstvu posreduje, ka se

Nove določbe za plačilo izvoza v Nemčijo i Švico.

Finančni minister je dao Narodnoj banki odlok, da sme od vseh, ki izvažajo kaj v Nemčijo i majo tam terjatve, zahtevati 10% mark po kurzi 14-50 din za 1 nemško marko, to se pravi, da bo izvoznikom minila 10% vseh mark po 14-50 din, ostalih 90% pa na način, kak dosegamao.

20 letnica krvavoga hüdodelstva v Jekaterinenburgi.

Letos je minolo 20 let, kak je bilo zvršeno krvavo hüdodelstvo nad ruskov carskov družinov v Jekaterinenburgi. Carska družina je najprej bila v tom mestu zaprta. V noči 17. junija so jo malo pred ponočjov zbüdili i pozvali v klet. Tü jim je komisar pravde prešeto smrtno obsodbo, ki naj bi se taki zvršila. Car je začüden pitao: „Ka?“ V tom hipi je že počo strel i taki za njim drugi. Car je mrtev

stvo. Bog vam povrni vse vaše trüde i 11. sept. naj de den zahvalne veličastne proslave, štere se je dužen vsaki vdeležiti, ki nešče na sebi nositi žiga nezahvalnosti: nezahvalnež je najgrši človek. Proslava pa spada v Črensovce i nikam inam i spada ravno v 25 letnico Novin, to je tak tesno združeno, da se ločiti ne more. Bog vam povrni vse trüde, i vodite nas ešče naprej, kak dolgo do vam moči dopüščale. — Zahvalni sinovje i hčere Slov. krajine, naročniki Novin.

mi po celom sveti. Spevite, držite kakši kratek govor od lübezni do domovine i materne reči i spodbujajte navzoče za širjenje i naročenje domačega tje-denskoga lista Novin, ki so nam slobodo pripravljale i ž njenov 20 letnicov slavijo svojo 25 letnico.

Prša Štefanov, Žerdin Jožefov, Sobočan Anin i Cigan Tjašov v Žižkih, Horvat Štefanov Glavačov v Trnaji, Plej Jožefov i Rožmanov v Črensovc, Klekl Štefanov i Trezin na Krajni, Kerec Štefanov i Fujs Mihalov Vancarov v Prosečkoj vesi, Gomboši Petrov v Šalamencih i drugih naših narodnjakov, šterih tela prhnejo na vaših pokopališčaj i šterih imena ne mogoče omeniti, teliko je teh dobrih, zaslužnih düš. Poleg roznoga venca pa darüjte na den proslave tem i tistim našim dobrotnikom i junakom, šterih tela po neznanih bojiščaj počivajo, ali v tujini je zapirajo zapuščeni grobovi en duhovni venec. Spletite njim venec duhovnoga obhajila. Z male hoštije želimo Jezusa k sebi na den proslave pri svetoj meši za večno srečo vseh dobrotnikov naše slobode.

naša vlada pri nemškoj vladi zavzeme za naše delavce, naj ne bi toga „Lohnsteuera“ — uslužbenskoga davka plačüvali, nego bi se ga oprostili, kak so oproščeni toga davka talijanski delavci na posreduvanje talijanske vlade pri nemškoj.

Potnine v Nemčiji. Na borzo dela v Soboto smo pisali, naj razloži zadevo potnin v Nemčiji. Delavcom je bilo povedano, da potnino povrne delodajalec. Ti se pa zdaj branijo potnine povračüvati z izgovorom, ka so oni potnino od Sobote do mesta že plačali. Gda dobimo potrebne odgovore, te objavimo v Novinaj.

Oni, ki izvažajo v Švico, pa bodo morali odstopiti od svojega plačila, ki ga bodo dobili od švicarskih odjemalcov, Švicarskoj narodnoj banki 20%, da se s tem poravna dug 3-9 milijonov švicarskih frankov, štere je naša država düžna Švici.

spadno, ravno tak ostali člani njegove družine. Mrtva tela so odpelali v bližanji rüdnik, je razsekali, polejali z bencinom i žveplenov kislinov i vüžgali. Tak je končao zadnji ruski car Nikolaj II. Bolševiki, ki v svojij navukaj pravijo, da ščejo zbüditi novo, za vsakoga človeka dobro življenje, nadaiüjejo že 20 let krvavo igro, štero so začnoli na tak strašen način, i to je njüvo delo, ne pa izboljšanje življenja.

V Rusiji sodijo tudi mrtvece.

Bolševiški list „Sovjetska Sibir“ piše 14. junija t. l. sledeče: V Prokupjevski, na Vzhodnoj Sibiriji, je stanüvao v hiši št. 143 v Partizenskoj vulici, meščan. Meo je malo hižo i grede. Redno je plačüvao dačo. Ednok se je pa zgodilo, da je ne plačao dače. Izvršila se je preiskava i dognali so, da je X vmro. Vse bi bilo v redi, ali davčni upravnik Suho-

rebrikov je ne bio zadovolen i je X-a zavolo neplačane dače tožo. Kda je prišeo den razprave, obtoženca ne bilo na sodišče — mrtev sezna ne mogeo priti — zato so ga obsodili v njegovoj odsotnosti na 24 rublje i 63 kopejke za neplačano dačo i njemi dovolili 10 dni časa, da se lahko pritoži, če ne bi bio zadovolen z razsodbom.

Upor Arabcov v Palestini.

V Palestini je nastala prava revolucija. Arabci, ki so se sprva puntali proti Židovom, so zdaj začnoli napadati tudi angleške vojaške i civilne sile.

Arabci majo dosta orožja i bomb, ki jim ga pošilajo iz vseh arabskih dežel. Zato razstreljavajo moste, razdirajo ceste, na-

leküjejo bombe, pretrgavajo telefonske i radijske zveze i tak onemogočajo delovanje angleških vojakov. Arabski duhovniki oznanjajo sveto vojsko proti Židovom i Angležom.

Angleška oblast pravi, da bo upor zadüšila v vsov odločnostjov.

Na sovjetskò-mandžurskoj meji se zbirata dve novivi vojski.

Japonsko vojno ministerstvo poroča, da so sovjetske čete napadnole mesto Čangkufeng i to z 50 letali, iz šterih so metali bombe. Ravno tak so sovjetski bombniki napadnoli mesto King i Keiku. Tüdi bataljon sovjetske pehote je s tanki napadno mesto. Zavolo toga so bili izdani varnostni ukrepi, med drugimi tudi tej, da morajo biti ogrožena mesta ponoči brez vsakšega posveta,

tüdi Tokio, glavno mesto Japonske.

Moskva pa nasprotno trdi, da so te japonske vesti neistinske, da so japonske čete prekoräčile rusko mejo i napadnole Čangkufeng.

Na podlagi teh dogodkov na dalnom Vzhodi se Anglija resno pripravla, da bi na miren način poravnala svajo med Rusijov i Japonskov.

Slovenski krščanski delavec.

Delavska zbornica.

Po zakoni o zaščiti delavcov so nastavlene delavske zbornice, ki majo za delavstvo tisti pomen, kak na priliko Zbornica za trgovino, obrt i industrijo za trgovce, v obrtnike i industrijce. Delavska zbornica je pravna oseba, kak kakše zakonito društvo. Slobodno si pridobiva pravice (v tisti mejaj, kak so njej po zakoni določene), slobodno toži i je lahko tožena. Podrejena je delavska zbornica neposredno ministerstvu socialne politike.

Delavska zbornica mora za svoje področje davati mišljenje i pojasnila državnim i drugim oblastem, ki se tičejo delavstva, delavskih razmer i spodobno. Državna oblastva morajo vse načrte za nove zakone, šteri bi obravnavali delavske zadeve, pošilati delavskoj zbornici, ka se ona izjavi. Vobče je namen delavskih zbornic čuvati i braniti delavstvo i nameščenstvo. Posebno pa to:

1. paziti, ka državna obla-

stva prav vršijo zakone i naredbe, ki zadevajo delavce i nameščence;

2. davati poročila, mišljenje i predloge delavstvu i vseh pitanjaj socialne zaščite;

3. posreduvati v sporih zavolo plač, pomagati pri sklepanju pogodb med delavstvom i podjetnikom, če ti to želejo eli če to žele državno oblastvo;

4. voditi preglede (statistiko) za stvari, ki se tičejo delavstva.

Kotrige delavske zbornice volijo delavci i nameščenci obojega spola, to pa samo tisti, ki so zavezani zavarovanju proti boleznim i nezgodam i ki so dovršili 18. leto. Voljeni so pa lahko vsi tej naštetim delavci, če so naši državljani, vživajo vse državlanske pravice, so dovršili najmenje 25 let i so nastanjeni v območji delavske zbornice. Izvoljeni nemajo plače za to. Volijo se za tri leta. Vodi vse delo upravni odbor, od časa do časa pa se pozove skupščina.

DELAJSKE NOVICE.

Sestanek ZZZ (Zveza združenih delavcov) je bio v Soboti dneva 27. julija. Sestanek je bio močno obiskan (okoli 100 delavci). Govorila sta g. Kerec i g. Novak. Vableni so v organizacijo vsi poštteni delavci.

Poledelski delavci! ZPD sporoča, ka je ministrstvo na prošnjo društva dovolilo vozno olajšavo za prevoz žita (to je delavcom, ki so zaposleni na veleposestvih v Jugoslaviji). Plača se samo edna desetina. Delavci

naj zato spravijo kak največ žita na svoj dom.

Delavski tabor priredijo naši delavci v Slovenjem gradci 21. avgusta.

Nova organizacija ZZZ se ustanovi v Naklom pri Kranji na Kranjskom 14. avgusta.

Skala se je odtrgala v kamnolomi pri Kresnicah i bujla delavca Stražara, ar ne pravočasno odskočo. Stražar je bio oženjen i zapušča tüdi 2 male dece.

Tabor kmečke zveze v Brezjah.

Na lepom romarskom mestu v Brezjah se je zbralo zdaj v nedelo 15 jezero kmečkoga naroda iz vseh krajov Slovenije, da poslušajo govor svojega voditelja g. dr. Korošca. On njim je povedao, da so dobro napravili, ka so se zbrali i ka so dali svojo zastavo blagosloviti. Kmečki stan je ohrano našo slovensko reč, naš kmet je kulturen, ar pri nas nega človeka, ki nebi znao šteti, družin je pa 235 jezero v Sloveniji. Naš kmet je bio vsikdar za krala i državo, godile so se njemi krivice, a vse je premagao. Želemo v miri živeti, a

če je potrebno, kmet bo brano našo domovino, kak jo je vsikdar. Ljubljanski knezoškofof, dr. Rožman so povedali v svojoj predgi, da nam je kmečki stan ohrano troje najlepše, ka mammo: našo lepo zemlo, štera nas hrani, materno reč, štera je sladka posoda naših misli, naše kulture i vero katoličansko, štera nas veže z Bogom i vodi po Mariji, našoj lüboj Materi, v večno življenje. G. ban dr. Natlačen je gučao od kmečke hiše, štera je svetišče, ar se v njej moli, je ognjišče rodne zgrüde, ar se v toj lübi rodna grüda.

Glasi iz Slovenske krajine.

Navuk za tretjred sv. Frančiška je dneštjen, 21. avgusta po večernici v Črencovcih. Večernice ob 2.

Tolvajija. Julija 4. popoldnevi ob 5 je neka oseba vdrla v stan dovce po Kohek Martini, rojene Dominko Treze v Trnju. Z napiračem je odprla omar, vzela ž njega 500 Din., 300 pa v omari pustila i ga nazaj zaklenola pa odišla. Dete je vidlo neko žensko z belim robcom na glavi. Ki pride na sled kakši, naj javi to orožnikom. Ta tolvajija je pa znova dokaz, da je nevarno penez doma meti. Nesite ga v posojilnico i tam povejte, naj ga „na depo“ pošlejo v Ljubljano. Te penez se vsaki hip leško zdigne, nosi interese i ne v nevarnosti, da bi se zgubo.

Na kitajski misijon č. š. sester je plačao Török Jožef, Gorica 10 din. Poslano na Slov. Bistrico.

Na podporo Novin je poslal g. Sever Janko, profesor, iz Ježice 50 Din., Gönc Marija, Kobilje, iz Francije, 2:25 Din. Bog plačaj.

Pozdrav pošilajo Zupanek Štefan i njegovi delavci iz Belja, g. uredniki Novin, vsem prijatelom doma i v tujini. Delovodja pošila tudi sliko večine svojih delavcov.

Bogojina. Že več kak en mesec vozijo trije tovorni avtomobili skoz našo občino les iz vučgomilanske šume. Ceste se nam jako kvarijo i prašina je po vesi grozanska. Prosimo g. lastnika šum, naj nam pokropi vsaki den cesto, ki vodi skoz občino, ka se ne bomo dušili v prašini. Cesta se nam pa bo popravila z tistimi penazi, štere po zakoni mora plačati lastnik šum za prekmerno rabo cest.

Sobota. Pred kratkim je bio v Soboti cirkus, v šterom so se predstave vršile po nepotrebnom tudi v madjarskom jeziki. Šalivec cirkusa, zvani „August“, je pred mladino zbijao nesramne šale, da se je vso pošteno občinstvo zgražalo. Naj oblast kaj takšega drugoč prepove.

Ljutomer. 7. avgusta je darivao v Ljutomeri svojo prvo mešo salezijanec č. g. Alojzij Trojner. Tredgao njemu je preč. g. dr. Kelenc, ravnoteo sal. zavoda v Spliti. V ponedeljek pa je g. novomešnik darivao sv. mešo v Veržej v farnoj cerkvi. Č. g. Trojner je iz dobre družine, ki je dala Kristušovoj cerkvi že drugo redovno pozvanje.

Sv. Jürj. Naši širitelje so nam poslali sliko, na šteroj so s svojim gospodom duhovnikom, preč. g. Varga Jožefom. Ta je prva iz sobočkoga dekanata. So se dali pred našim zadnjim pozivom slikati. Slika je jako lepa i značilna, ar širitelje držijo Novine v rokah.

Beltinci. Preminočo nedelo smo postali zvuński farniki i kotrige velke beltinske občine, gda smo na najvažnejšem, najlepšem ino najpomembnejšem križopotji varali grozno jamo skopano. Zvedeli smo, ka je nej to nikši grob predpotopnoga mamuta — tudi nikše kosti ne ležijo poleg — niti jama za vapno, temveč so nam ponosni odgovorili, ka de to občinska vaga. Napravljena de pa tak, ka do se vagale leško na njoj tudi zasluqe vseh tistih, ki so pripomogli, ka so beltinčarje vage ne zmogli pred 20 letmi, pa tudi tistih, šterim se je to zdaj posrečilo pa ravno na tom mestu. — Gda smo to zvedili, smo potrdili, ka je resan tu najpripravnije mesto za njo — tudi krčma je poleg — naj jo samo ne bi selili med šolo pa cerkev, ar kakše so sreče pri iskanju mesta, lepšega indri ne bi našli, kak tam. — Vse edno bi pa beltinčarom preporočali, naj iščejo, jamo pa naj zakopajo na križopotji, ar je tu niti jama lepa niti de lepo „špilala“ tista kučica pri vagi, či do pa vmes šče malo dremali, pa smo prepričani, ka jih slatki

sen prepriča, ka je te prostor pripraven za nekaj drugo, pa nej za vago, čeravno, ka je občinski odbor ravno nasprotnoga mišljenja. — Malo počakajte, te pa lepo zakopajte jamo, ar je boše spreviditi usodno napako, kak isto popravlati, mimoidočim pa povejte, ka so v toj pesjor vročini na tom križopotji penezi cveli, pa ste nje odkapali. — Z pravico terjamo od naših beltinskih poglavarov pri javnih delih več razsodnosti, ar je naglica nindri nej na mestu, najmenje pa tu.

Nova meša v Polani. Srci Jezušovimi posvečena cerkev v V. Polani je v nedelo doživela lepo slovesnost: prvo sv. mešo v sebi, ki jo je služo preč. g. Ritlop Boleslav, duhovnik kapucinskega reda, novomešnik. Novomešnika je vodo pri oltari g. Rantaša Anton, farni duhovnik, predgao g. Reberc Ivan, gvardijan v Varaždini. Navzoči so bili sledeči gg. duhovniki: dekan Jerič, Zadravec, črensovski župnik, Halas, lendavski, Rous, črensovski, Berden, hotiški kaplan, Cvetko, sal. duhovnik, urednik Novin, dva kapucinskiva brata i eden frančiškanski, domačin Matjašec iz Subotice, bogoslovci Gjurjan, Kolenko, Gutman i Balažic, ki je bio ceremonar. Naroda je prevelika vnožina privrela od vseh strani, ki je pobožno poslušala predgo v cerkvi i zvuna nje. Glavni predmet predge je bio sledeči: Živimo v velikih časaj; veliki so, ar je prevelika hūdobija; veliki, ar je dosta dobrih, ki se borijo proti hūdobijo; veliki, ar Bog trpi te grešen svet i leto za letom pošila svoje namestnike njemu na pomoč, kak je poslal tudi v toj fari novomešnika. Duhovnik je glasiteo istine te, gda svet istino po svoje razlaga. Duhovnik glasi pravico, se komi vidi, ali ne, ešče te, če bi za istino mogo tudi življenje dati. Duhovnik je Kristušov namestnik, ar je pa Kristuš bio Bog i človek, tudi njegov namestnik, ki je človek, ar Bog biti ne more, nekaj Božjega mora meti na sebi i to njemu podeli mešniško posvečenje i neštete milosti. Za veliko milost naj se zahvali dobromi Jezuš pred vsem starišom, potem pa g. Rantaša župniki, ki so Jožeka ne samo gmotno podpirali, nego tudi z molitvami. Duhovnik pa je pravi duhovnik te, če trpi. Tudi na novomešnika bo prišlo trpljenje i gda bo prišlo, naj te misli na molitve, štere je opravla na Veliki petek: Hangios o Theos, Theos ischūros, Theos anathos: sveti Bog, močen Bog, nemrtlen Bog žive — njega premagati nišče ne more, boljševiski tudi ne, On vse premaga. K sklepi je govornik povedao krasen zgled iz španjolske revolucije. Kanonik Llado da Vicho je preoblečen v delavca, brivca, dimnikarja itd. vršo svojo duhovniško službo: mešuvao, spovedavao, prečiščavao. Boljševiki so ga nikak ne mogli zgrabiti, a nazadnje so ga ob li. Zasmejao se je, gda so ga obsodili na smrt. Predno so ga osmrtili, so ga pitali, zakaj se smeje. Nato je proso en kratek čas, da nekaj spregovori. So njemu dovolili. Povedao je, da je lahko vesel. To pa zato: gda sem prvo sv. mešo služo, sem tri milosti proso od Boga: a) da rešim svojo dušo, b) da vmrjem mučeniške smrti i c) da po mojej smrti se bar edna duša povrne k Bogi. Prvo dvoje mi pred vratmi stoji, pa se ne bi veselilo. To tretje je pa v božjih rokah. Nato eden komunist luči ta svojo puško i s prosečim glasom spregovori: Verjem v Boga, odvežite me od grehov, rešiti sčem svojo dušo. Po odvezi so oba strelili rdeči i obema odpri nebeski raj. — Ta nova meša je svedok, ka zmoro gorečnost duhovnikova. Gorečnost i Sakovič Jožefa je cerkev Srca Jezušovoga

postavila i Polančarom pripravila pot do lastne fare, gorečnost g. Rantaša Antona pa je cerkev olepšala i v njo postavila duhovnika novomešnika, svojega bivšega ministranta. Verniki so zarazmeli veliki pomen nove svete meše, ki je prva v njihovej cerkvi, njihovo veselje je bilo veliko, njihova gorečnost globoka, njihova pesem kak z ednoga grla do oblakov segajoča v prenapunjenov cerkvi. Vse hvale vredno, da se tak lepo goji naše staro cele cerkvi spevanje i da se spevlejo k blagoslovni pesmi indašnje, ki so se v več mestih že pozabile. Pa kak lepe so. To lepo spevanje je svedočanstvo za dobroga kantora.

V. Polana. Prinasa je bila preminočo nedelo nova meša združena z proščenjom sv. Donata. Naroda je privrela nešteta vnožina. Vreme je bilo krasno, nočni dešč je vročino, ki je prvejši dni bila že neznosna, ohladio. Prosili bi vodstvo občine, da med božov službov ne dovoli riglšpilaši, da bi se vrtio. Tujinci so nas nato opomnili. Te den se je obdržala na občinskem uradi tudi seja delavnoga odbora za proslavo 20 letnice osloboditve Slov. krajine v Črensovcih sept. 11. V podrobnosti se je določilo, ka mi damo: trlje, prelje, tkalce pa rasojare s krničari za proslavo poleg biciklistov i vnožine naroda, šteroga pa vsega pošlemo na proslavo. Sklenolo se je tudi na toj seji, da za domačo občino nastavimo posebni delavni odbor, ki bo meo vse na skrbi i vodo vse. Naš narod je navdušen, kak je vsikdar bio, za narodne prireditve.

Črensovci. Občinski odbor črensovski je g. ministra dr. Korošec Antona zvolo za svojega častnoga člana.

Mednarodni mladinski tabor v Ljubljani. Belokranjske dekletke pozdravljajo kneza namestnika Pavla i kneginjo Olgo.

Odborniki.

Jesenski večer je cela občinska uprava po seji med slučajnosti sklenila, ka gnjes nedemo v oštarijo.

Stem maršeramo proti domi. Mimo oštarije. Glij tam je križopotje, ge smo se razločili. Eden izmed nas pogledne proti oštariji, ge stoji na dveraj napisano: „Novo vino Din 8!“

Pritrčali smo predsednika, ka nam plača liter novoga za 8 Din. Gda smo že v oštariji bili, te pa liter, pa liter, znova liter itd. (V tom itd. je puno litrov bilou),

V tistom je prišeo naš Anton, ki má na skrbi javno razsvetlavo i pobira peneze na njo.

Preci vinko razpoloženi nas je napadno, ka za piti mámo pejneze, za elektriko smo pa dužni. Komaj smo ga mogli spraviti k stoli, pa si li brundao, či mi mislimo, ka je on našega vina lačen (tak), te pa na te čemere dvakrat itd. zapovedao.

Ednok poglednem na voro: 1/2 vora zajtra, pa smo šče li naponi sideli.

Mojega Antona je začala na

V nedelo idemo vsi v Soboto!

V nedelo, dne 21. avgusta je okrožni telovadni nastop zveze fantovskih i dekliskih odsekov Premurskoga okrožja. Komaj edno leto obstojijo ta naša telovadna društva v tistom časi, gda so nam i katoličanskoj misli neprijazni ljudje oblasti pripravili do toga, da so naša stara orlovška telovadna društva razpustili. Zato smo tem bole veseli, da se po ednom leti dela naša mladina znova prikaže i javno nastopi pred našim narodom.

Zato v nedelo pridemo vsi v Soboto, da s tem počastimo našo pošteno krščansko mladino i pokažemo, da se toga dneva v istini veselimo.

V nedelo bo eden najlepših svetkov za našo mladino i za vse tiste, šteri so se gda borili i se borijo za našo lepšo bodočnost.

Delavcom v Franciji naznanja Rapoša Maria, a la Vallee Tigy, Lotret, da pridejo g. Camplin v Tigy 27. avgusta, večer do že spovedavali, 28. avgusta v nedelo pa bo boža služba. Vsi vableni, da v lübezni prepevlemla naše mile slovenske pesmi, si duše z Jezušom okrepimo, se razveselimo i fotografiramo. Ki šče meti sküpen obed, naj se pri gornjoj Rapoša Mariji pravčasno javi.

Posebni vlak na narodni tabor v Maribori vozi iz Sobote avgusta 14. v nedelo popoldni ob 3 i 12 minut. V Beltincih je ob 3,24 minut, v Dokležovji ob 3,31 minut po polnoči, v Maribor pride ob 6 vori 4 minute zajtra.

Ob 9. vori zajtra bo zbiranje članov i članic našega mladinskoga cveta i sosednih društev pred postajov. Nato bo boža služba i blagoslovitev dveh krasnih zastav sobočkoga fantovskega odseka i dekliskoga krožka. Po tom pa krasna povorka na stadion.

Po poldeveni ob treh bo telovadni nastop naše mladine na stadionu, ka bo za nas vse izredno lepi vžitek, zato ka bodo pri toj priliki nastopili tudi najboljši telovadci iz Ljubljane, šteri nam bodo pokazali, ka vse je mogoče z vztrajnov telovadbov dosegnoti i ka vse zmoro naša dobra katoličanska mladina.

Zato naj nede nikoga, šteri se v nedelo ne bi potrdilo v Soboto. Vsakom bi pa žao, šteri nede mogao viditi lepoga svetka naše mladine.

Premestitev učitelstva.

Premeščeni so: Burja Ljudmila z Strukovec na Cankovo, Bežan Viljem z Radmožanec v Kruplivnik, Bajlec Ivan i Matilda z Bogojine v Martjance, Bezjak Jožef od Lipe v Odrance, Čič Albin iz Ivanec v Dokležovje, Čič Ivan z Ivanec v Bakovce, Demšar Hilda iz Gaberja v Selce, Korše Ida iz Turnišča v Marenberg, Kozjak Alojz iz Prihove na Tišino, Kulovec Franc z Kuzme k sv. Marjeti pri Pesnici, Lapajne Janoš iz Būdinec v Mostje, Primec Marta z Bodonec v Št. Vid, Ranimer Hedviga z Čentibe k sv. Križi, Ropič Ida z Kapce k sv. Marki, Švegelj Štefan z Petišovec v Rečico, Schaubach Tea z Prosenjakovec v Jarenino, Švigelj Bogomira z D. Bistrice k sv. Trojici, Tominc Mira z Odranec v Kooprivnico, Verbič Franc z Janjeva h Gradi.

(Konjeniki na proslavi 11. septembra v Črensovcih etak morejo biti oblečeni. Vsaki konj naj ma samo gribe prepletene, drugo nikaj, jezdeci naj majo bele šörke hlače, brgüše, robačosrakico z domačega platna, kak smo se inda nosili, oternje telovnik — pruslek indašnje forme, okoli sinjeka na maši zvezani olstov-olstik, na nogaj črevli, na glavi pa kranščak z vozkim štrejzom, za kranščakom cmerkörina.

Sestanki v Franciji.

15. avgusta na Gravelle (Seine). Sredstva za prihod na Gravelle: iz Pariza vzemi autobus št. 111 na Bastille ali pa na Porte de Charenton i to v smeri St. Maur des Tossés, izstopi na postaji Ecole de Gravelle; z vlakom pa trbej iti do postaje Joinville le Pont. Camplin, izselj. duhovnik, Paris.

TRGOVCI in KMETOVALCI POZOR!

Hiša s trgovino, z inventarjem in modernim gospodarskim poslopijem v najprometnejšem kraju v Turnišču, se takoj proda. — Informacije pri družini TIVADAR v Turnišču št. 129

Velki morski vuk razstavljeni v Ljubljani i Maribori. Ribiči iz Hrvatskoga Primorja so v Ljubljani i Maribori razstavili samico morskoga vuka, ki je duga 6 m i težka 1700 kg. Taribja pošast se je zapelala ribičom v mreže i je raztrgala. Kda so jo razparali, so našli v njej 9 mladih vukov, ki so bili dugi po pol metra.

"HIZICKI DOMAČOJ"

Krampač Katica, Trnje, Chateau. Jezus naj žive! Prečastiti g. urednik! Prle, kak Vam kaj drugo pišem, se Vam prav iz srca zahvalim, da ste bili tak dobri, ka ste mi spunili mojo prošnjo. Prsrčni Bog plati stokrat za redno pošiljanje listov. Že naprej so me čakale Novine za počitnice. Oh kak vesela i Vam hvaležna sem sprijela to novico, gda je pisala Mati gospodova, ka Novine me že tu čakajo. Šče ednok Bog plati! — Prelepo zlato sonce je zasijalo srečnega dneva 6. junija i nam pokazalo pot proti Čudodelnoj maloj Cvetki, sv. Treziki Det. Jezusa. Nad 350 kilometrov smo se pripelali z avtom v Li-seux. Ob 10 vori je bila sv. meša, po sv. meši pa smo se naglo odpelali šče naprej proti morji, gde smo si tudi malo privoščili našim želočkom. Nato smo se malo sončili na morskem peski kre šumeči se morski valov. Meli smo srečo viditi največšo ladjo Francusko, štera meri 330 m. v dužini. Krasno tiho vreme je bilo tisti den, imeniten razgled po morji i žuboreči se valovaj. Šče več drugih ladij smo vidili, ki so veselo plavale proti bregi. Gda smo to vse vidili, smo se veselili i zadovoljni vračali nazaj proti St. Germain-ni. — Ob toj priliki i romanji sam molila tudi za Vas, častiti g. urednik i za vse drage v domovini, poznane i nepoznane ravnotak, kak tudi za vso duhovščino Slov. krajine i vse naše izseljence pa izseljenke, za svoje prijateljice, žive i mrtve. Prosila sem za vse to malo Čudodelno Cvetko, sv. Treziko, štera tak rada sprejema vse prošnje i zahvale vseh svojih častilcov. Tu Vam pošiljam razglednico i to iz spodnje Bazilike glavni oltar. (Hvala za razglednico. Vr.) Šče to naj Vam povem, da je šče tiste den živela prednica te svetnice sv. Trezike. Pa še drugo srečo sam mela, pelala sem se skoz mesta Nevers, kje je sveta Bernardika živela kak redovnica. — V Jezusi i Mariji pozdravljeni č. g. urednik, vsi sotrudniki naših listov, moji dragi starši, brati, sestre, vsi poznani v domovini i šerom sveta. Z Bogom!

Žerdln Marja, z V. Polane v Franciji. Hvaljen Jezus i Marija! Preč. g. urednik! Vu imeni Jezus

Poledelskim delavcom zaposlenim na veleposestvaj v Jugoslaviji na znanje!

Zveza poledelskih delavcov v Soboti je s svojim dopisom št. 1872 dneva 20. julija 1938. prosila na merodajnom mestu za popust — znižano ceno za prevoz zrnja, ki so ga naši delavci letos zaslužili na Belji, Bački, Banati i Slavoniji i je 1. avgusta t. l. od Generalne direktije državnih železnic v Beogradu dobila sledeči dopis:

Št. 76.329, 25. 7. 1938.

Zveza polodelskih delavcov Murska Soboti.

V zvezi z Vašov prošnjov, poslanov na odsek za prehrano

šovom i Marijinom pozdravljam vas prvokrat s te žalostne tujine. Naznanjam vam, ka redno dobivam Novine i M. list. Z srca se vam zahvalim za vse trude, štere mate za nas izseljence, ki smo razstepeni po vsem sveti. Te lepi listi so nam edina tolažba. Naj Srce Jezusovo blagoslovi vaše veliko misijonsko delo, štero opravlate za nas siromake, za štere se skrbite noč i den, gda nas ravnate po svojij svetij navukaj. Naznanjam vam, ka sam domo poslala penez za naročnino, mislim, da so jo poravnali. Sam v dobrom krščanskem mestu, lejko spunjavlem svoje verske dužnosti. Pozdrave pošilam celoj Vel. Polanskoj fari, č. g. Rantaši Anton, novomešniki, č. g. Litrop Boleslavi, g. kantori i vsem domačim, vsem bratom, sestram i Marijine družbe. Pošilam vam vno go lepi pozdravov od mojih prijateljic, štere so v tom seli, gde sam jes, kak: Micika, Anica, Marg, vse Jerič i Matilda Glavač pošilajo pozdrave svojoj vesi Gančani, svojim starišom, bratom, sestram, i celoj Beltinskoj fari. Isto vas srčno pozdravlja Sreš Marika z Bratonec, ki še pozdravlja moža, dete, stariše, brate, sestre i celi rod, beltinsko farno z duhovniki i celo Slov. krajino.

Mesarič Bara á la Faleture. Velečastiti g. urednik, prav lepo vas pozdravim i vam želim vse dobro, Bog Vam poplačaj vse vaše trude, štere nosite za nas.

Kous Jožef, Guts Laagenfelde. Prav lepo vas pozdravim, preč. g. urednik i vam želim vse najbolše i ravnotak vsi, ki so z menov vred na deli na tom marofi.

Horvat Alojz, Plessis Trevis. Pozdravljam vse na uredništvu i upravi Novin pa vse naročnike naših listov.

Pismo izseljenskomu duhovniku. Štesl Anton, iz D. Slaveč, zdaj v Franciji. Poštivani g. duhovnik, sprimate moj najlepši pozdrav. Najlepše se vam zahvaljujem na vašem pozdravi. Dobo sam slike i edno posla domo, naj vidijo, kakšega poštenoga i dobrega duhovnika mam mi izseljenci v tihinskem kraji, ki so naše duše prišli očičavati. G. duhovnik, nikdar vam ne bomo mogli poplačati vaše lübezni do nas. Naj vam bo naš gospod Jezus Kristuš plačnik za vse naše trude.

Poledelskim delavcom zaposlenim na veleposestvaj v Jugoslaviji na znanje!

siromaških krajov Ministerstvu soc. pol. i narodnega zdravja, a v pogledi na odobrenje pooblastila za prevoz zrnja Vas obveščamo, da je v tom smisli že pred tem odobreno pooblastenje z rešenjom lj. d. broj 51677/38 v višini 1/10 vozarine za prislüženo zrnje. To pooblastilo je objavljeno v prometnom vestniku br. 32/38. kak pozicija br. 49 v Aneksi.

Delavcom priporočamo, da se te ugodnosti v punoj meri poslužijo, da pripelajo kem več zrnja, ki so ga zaslužili, domo.

Gospodinjstvo.

Kak si shranimo zelenjavo za zimo.

Zelenjavo si shranimo za zimski čas na več načinov. Süšimo jo, vlagamo v jecih. Najbolši način za shranjvanje pa je sterilizacija ali razgrevanje. Te način zahtevle malo več stroškov, več pazljivosti, ali na te način shranjena zelenjava je najbolša, ohrani svoj žmaj i dolgo časa stoji. Na te način shranjvanja nücamo dve stvari: primerno posodo, ki se da dobro i močno zapreti i pa zadostno sterilizacijo ali razgrevanje. — Posoda mora biti iz debele, močne glažovine, z glažovenim pokri-vačom i gumijastim obročkom. Posoda iz tenke glažovine se pri tom načini shranjvanja ne more nücati. — Posoda, ki jo ščemo nücati, mora meti šörko grlo z brüšenim robom, gumijasti obroček, glažoveni pokrivač i pero iz pleha, ki pritiska med prekühavanjom pokrivač. Kda se shranjena zelenjava shladi, pero odstranimo. — Na te način lahko shranjvlemo: *grašček, graj v lüščanj, šparglne, karfijolo, paradajs i gobe.*

Grašček izlüščimo, zrne operemo, vržemo v malo osoleni krop, kde vre največ 5 minot. Nato ga ocedimo, polijemo z mrzlov vodov i napunimo pripravlene kante i polijemo z osolenov vodov (na 1 liter vode denemo skopo žlico soli.) Napunjene kante včas zapremo (denemo gor gumijasti obroček, nato pokrivač i pritismo s perom); nato je steriliziramo, to je *kühamo* v vreloj vodi 1 vöro i pol. Drugi ali tretji den to kühanje ponovimo, zdaj pa kühamo samo pol vöre. Ravno tak se küh cucrni grašček, (ki se küh z lüščanjom), samo da tu vzememo namesto soli na liter vode 1/4 kile cucra.

Graj z lüščanjom. Tu moramo vzeti mlado grajovo stročje, lüščanje, ki nema niti. Sčistimo ga i operemo, nato ga 10 minot kühamo v osolenoj vodi. Nato ga ocedimo, polijemo z hladnov vodov i ga vložimo tesno v kante, ali to tak, da je stročje keliko mogoče obrnjeno vujška v kanti, ne pa, da bi bilo zmetano vse vkriž. Nato ga zalijemo z osolenov vodov, kante skrbno zapremo i je kühamo v vreloj vodi poldrügo vöre, za tri dni pa pol vöre. Kühanje v vodi moramo izvršiti jako pazljivo, ar graj, ki ne zadostä kühani, ne samo zdravji škodlivi, nego tudi za življenje nevaren.

Karfijolo razrežemo v glavice i je namačemo 5 vör v mrzloj vodi, vodo vsako vöre preminimo. Nato je kühamo 3 minote v osolenoj vodi, ocedimo, polijemo z osolenov vodov. Nato dobro zapremo i kühamo 1 vöre, za 2 ali 3 dni pa 1/4 vöre.

Beluše (šparglne) vlagamo cele ali razrezane na falačke. Kda je olüplemo, je operemo i 5 minot kühamo v osolenoj vodi. Nato damo tesno v kante, zalijemo z osolenov vodov, kante dobro zapremo i kühamo poldrügo vöre, za 2 ali 3 dni pol vöre.

Paradajs shranjvlemo na več načinov. Okrogle, ne preveč debele paradajse operemo, denemo sirove v kante, zalijemo z osolenov vodov, dobro zapremo, kühamo v vreloj vodi samo ednok pol vöre. Shranimo pa tudi paradajsov sos, ki ga napravimo tak, da zrele i oprane paradajse vrezemo na dvoje i kühamo, to pa brez vode, da razkaplje. Nato sok spaseramo, ga denemo v kante, dobro zapremo i kühamo pol vöre. Lehko pa te sos šče ednok skühamo i na te način napravimo bole gostoga i potem ga kühamo v kantaj.

Gobe shranimo tak: ščiščne i oprane gobe denemo v lo-nec i je osolimo. Nato je dene-

mo k ognji, ne da bi je nalejali z vodov. Kda so kühane, je poberemo iz lonca i je lepo zvedlemo v kante. Polijemo je z osolenov vodov, ki je ostala od kühanja v lonci. Kante dobro zapremo i kühamo 1/4 vöre v vreloj vodi. Za shranjvanje so najbolše mlade, drobne i friške gobe.

Zdravstvo.

Hippokratova zemla.

Dešč je največši prijateo Grkov, ali včas, posebno v meseci juliji pa vse do konca avgusta, je pa njihov največši neprijateo. Ar kda v teh mesecaj spadne preveč dežja, napravi dosta kvara žetvi, istočasno pa povekšava pojavlanje malarije.

Kak neizbežna posledica toga je nedostatek mele, pa tudi velika zahteva kinina. Kak sta tevi dve stvari za Grčijo vednako, neobhodno važnivi i obe zvažajo iz inozemstva, si lahko mislimo, s kelikimi teškočami se mora boriti grčka vlada v slučaji toga pomenkanja. Grk vmira, če nema krüha, vmira ravno tak, če nema kinina, ar se propast stare grčke moči i visoko razvite kulture povsem pravilno pripisuje razdiralnim vplivi malarije.

Že Hippokrat, šteroga delo je neizmerne važnosti za medicino, je opisao malarijo kak beteg, šteroga vpliv, ovira napredek človečanstva. Samo da so v tistoj dobi bili brez obrambe proti tomi betegi, med tem kak mi zdaj razpolagamo z odličnim vrstvom. Itak je po propast stare grčke slave minolo še vno go stoletij, dokeč slučaj ne pokazao odlične vsebine v skorji kininovoga dreva.

Dnesden se sirova skorja kininovoga dreva vöbče več ne vporablja kak vrstovo proti malariji, nego samo kinin, ki se iz nje pridobiva.

Še pred nedavnim je Komisija Društva narodov za pobijanje malarije v svojem posebnom izveščaji „Vrstava proti malariji“ izrazila svoje mišljenje, da je najbolše kratkotrajno zdravljenje s kininom (i to 1—1,2 grama kinina dnevno v dobi 5—7 dni) ar je enostavno i najfajejše, ar ne potrebno naknadno zdravljenje, a v slučaji ponovitve betegsa se zdravljenje ponovi na gori vpisani način.

V Grčiji se kratkotrajno zdravljenje s kininom vrši že dugi čas v velikom obsegi i s tem načinom so dosegnoli jako velike uspehe.

Kak protistradstvo priporoča Komisija za pobiranje malarije dnevno 0,4 grama v časi, cele sezone malarije.

Stavbeni les, žagan, suhi za rušte, čakature in drugo prodaja

JOSIP MURSA na KRAPJI.

BANKA BARUCH

11, Rue Auber Paris 9 o

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje i po najboljšem dnevnem kursu. Vrši vse bančne posle najkulantneje. Poštini uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila za naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66 Ned. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksenburg: št. 5967, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Sprejemem

dva dijaka ali dijakinji na stanovanje

z vsov oskrbov. Hajnal Ignac, Murska Soboti, Slovenska ulica 7.

Stanovanje.

Z dnem 1. septembra 1938 se izda v M. Soboti, Grajska ulica, iz 5 sob in pritliklin obstoječe stanovanje. — Poizve se v Prekmurski tiskarni.

Službena naznanila

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto začetkom novembra 1938. Šola ima dva oddelka: letno in zimsko šolo. Letna šola traja eno leto, zimska pa dve zimi po 5 mesecev. To zimo, ki pride, se vrši samo II. tečaj. Letos se torej sprejemajo učenci samo v celoletno šolo. Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu), kjer imajo vso oskrbo. Sprejmejo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmečkih starišev, ki bodo po končanem šolanju ostali na kmetiji. Lastnoročno pisane prošnje za celoletno šolo, kolkovane z banovinskim kolkom za 10 din, je poslati ravnateljstvu banovinske kmet. šole na Grmu pri Novem mestu čimprej, najkasneje pa do 10. sept. t. l. prošnji je priložiti: 1. krstni list, 2. domovnico, 3. zadnje šol. spričevalo, 4. spričevalo o ravnanosti o njih prosilcih, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, 5. izjavo starišev odnosno varuha (ban. kolek za 4 din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja, 6. obvezna izjava starišev ali varuha (ban. kolek za 4 din), ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaji pa, da povrnejo zavodu sprejeto podporo iz javnih sredstev, 7. uradno potrdilo občine o velikosti posestva, o davčnem predpisu ter družinskih in premoženjskih razmerah starišev (kakor številčno stanje družine, posebne razmere: koliko rede konj, goveje živine, prašičev in pod.) Starost najmanj 16 let in najmanj z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva, katerega so oproščeni absolventi dveh ali več razredov mešč. šole ali kake nižje srednje šole. Hkrati se preišče njih zdravstveno stanje po šolskem zdravniku. Mesečna oskrbna znaša od 300 do 75 din po premoženjskih in družinskih razmerah prosilca in se plačuje mesečno vnaprej. Prosilci za banovinsko nižnajo mesto morajo priložiti pod 7) navedeno občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov z navedbo družinskih in gospodarskih razmer.

DAVČNA UPRAVA, D. LENDAVALA.

Vsi oni, ki bodo potrebovali ob vpisu svojih otrok na srednje in višje šole v sol. letu 1938/39 potrdila o višini neposrednih davkov, naj si iste nabavijo pri davčni upravi že tekom meseca avgusta t. l. in ne ravno zadnji čas ko jih že nujno potrebujejo, ter ni mogoče vsem naenkrat vstreci vsled pomanjkanja tuk. osebja. Vloge ki se dobijo pri davčni upravi morajo biti kolkovane z 10 din za potrdilo pa 20 din za vsak prepis potrdila pa je potreben kolek za 10 din. Stranke se naprošajo, da prinesejo s seboj odrezke čekov, položnic, na katere so plačale davke za l. 1938 ali 1937. — Šef davč. uprave: C. Ierman.

CENE.

Penezi. Holandski ranjški 24 din, Nemška marka 17-50 din, Švicarski frank 10 din, Angleški funt 214 din, Amerikanski dolar 43-50 din, Francoski frank 1-20 din, Češka krona 1-50 din, Talijanska lira 2-30 din.

Živina. Jünci 1. vrste 5-50—6 din, 2. vrste 5-50 din, telice 1. vrste 6-6-25 din, 2. vrste 5-50 din, krave 1. vrste 5-60 din, 2. vrste 5 din, 3. vrste 4-50 din, teoci 1. vrste 8 din, 2. vrste 7 din, svinje-špeharice 10 din, pršutarice 9 din za 1 kg žive vage. Mladi prasci 7-8 tje dnov stari 140—210 din komad.

Meso i mesni izdelki. Govedina 1. vrste 10—12 din, 2. vrsta 9—11 din, svinjsko meso 14—16 din, süha slanina 22—26 din, svinjska mast 19 din; čisti med 24—26 din, govenske sirove kože 7—9 din, teleče kože 10 din, svinjske kože 6 din za 1 kg.

Zrne v Sloveniji. Pšenica 180 din, ječmen 150 din, žito 175 din, oves 180 din, graj 160 din, seno 65 din, slama 50 din, krumpir 125 din, pšenična mela 340 din, kukorična 200 din, ržena 275 din, hajdinska 500 din, kukarčni gres 250 din za 100 kg.

Prodaj umetni mlin z lepim skupnim posestvom na Dravskem polju.

Naslov in Novinah.

POZOR!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da prevzamem v izvršitev vse v stavbeno stroko spadajoča dela,

kakor tudi cementne cevi v vsaki veličini vedno na zalogi. Izvrševalo se bo tudi po naročilu.

Pojasnila in informacije daje gospod PARAC KAREL, graditelj MURSKA SOBOTA, Slovenska ulica 3.

Cene konkurenčne!

Postrežba solidna!

Priporoča se

TREO, stavbenik, PTUJ